

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

20.06.2019

с. Верхний Услон

КАРАР

540

«Матюшино урта гомуми белем бирү мәктәбе»
муниципаль белем бирү учреждениесе
уставын раслау турында

Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының «Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты аларны ғамәлгә куючы булып торган район муниципаль учреждениеләре уставларына үзгәрешләр көртү турында» 2018 елның 5 сентябрендәге 996 номерлы карапы нигезендә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Матюшино урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджетлы гомуми белем бирү учреждениесенә кушу рәвешендә Матюшино балалар бакчасы «Муниципаль Бюджетлы мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен үзгәртеп оештыру турында» 2018 елның 4 сентябрендәге 986 номерлы карапының 2 Пункты үз көчен югалткан дип танырга.
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Матюшино урта гомуми белем бирү мәктәбе Уставын яңа редакциядә расларга (1 нче күшымта).
3. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Матюшино урта гомуми белем бирү мәктәбе директоры И. А. Шәрәфиевка ғамәлдәге законнар нигезендә уставны дәүләт теркәвенә алуны башкара.
4. Әлеге карапының үтәлешен контрольдә тотуны үземә калдырам.

Башкарма комитет житәкчесе

В.С. Тимиряев

Әзерләде һәм бастыды
Касимов В.В.
5 нәсхәдә

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесенең
«_____» 2019 ел №_____
каравы белән
Расланган

_____ В.С. Тимиряев

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы «Матюшино урта
гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль белем бирү учреждениесе
УСТАВЫ

2019 ел

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге устав, алга таба МБГББУ «Матюшино УГББМ» дип аталучы (алга таба – Учреждение) «Матюшино урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджетлы гомуми белем бирү учреждениесенең эшчәнлеген регламентлый һәм «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2013 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законны билгеләнгән таләпләргә туры китерү максатыннан эшләнгән.

1.2. «Матюшино урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджетлы гомуми белем бирү учреждениесе «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның муниципаль бюджетлы мәгариф учреждениеләре уставларын раслау турында» Югары Ослан муниципаль района Башкарма комитеты житәкчесенең 2011 елның 2 мартаңдагы № 205 карары белән «Матюшино урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль гомуми белем бирү учреждениесенең тибын үзгәртү юлы белән оештырылган һәм «Матюшино урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль гомуми белем бирү учреждениесенең хокук һәм йөкләмәләренең хокукий дәвамчысы булып тора.

1.3. Учреждениянең тулы рәсми исеме:

рус телендә - муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Матюшинская средняя общеобразовательная школа» Верхнеуслонского муниципального района Республики Татарстан;

татар телендә - Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районаның «Матюшино урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджетлы гомуми белем бирү учреждениесе.

Кыскартылган исеме:

рус телендә - МБОУ «Матюшинская СОШ»;

татар телендә - «Матюшино УГББМ» МБГББУ.

1.4. Учреждениенең урнашу урынының факттагы һәм юридик адресы: Татарстан Республикасы, Югары Ослан района, Бакча - Сарай авылы, Яшыләр урамы , 1 йорт.

1.5. «Матюшино УГББМ» МБГББУ коммерцияле булмаган оешма булып тора.

Оештыру - хокукий форма-учреждение.

Муниципаль учреждение тибы-бюджет учреждениесе.

Мәгариф оешмасы тибы - гомуми белем бирү оешмасы.

1.6. Учреждениенең структур бүлекчәләре бар: мәктәп яны интернаты, башлангыч һөнәри әзерлек үзәге, мәктәпкәчә яштәгә төрле яштәгә төркемнәр.

1.7. Учреждениене оештыручи һәм аның мәлкәте хужасы булып Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль района муниципаль берәмлеге тора.

1.8. Гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль района Башкарма комитеты башкара, аның исеменнән Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль района Башкарма комитеты житәкчесе (алга таба - гамәлгә куючы) чыгыш ясый.

Милекченең функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районаның Мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы (алга таба - милекче) башкара.

1.9. Учреждение «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районаның мәгариф бүлеге» дәүләт автоном учреждениесе (алга таба - мәгариф бүлеге) ведомствонына карый.

1.10. Әлеге Учреждение дәүләт теркәвенә алынганнын соң, законнарда билгеләнгән тәртиптә коммерцияле булмаган оешма буларак төзелгән мәстәкыйль юридик зат булып тора.

1.11. Учреждение үз исеменнән юридик зат буларак милек һәм шәхси милек булмаган хокукларны сатып алырга һәм тормышка ашырырга, вазифаларны үтәргә, судта дәгъвачы һәм жавап бирүче булырга мөмкин.

1.12. Учреждение әлеге Устав нигезендә гамәлдә булган законнара билгеләнгән тәртиптә гамәлгә куючы тарафыннан расланган.

1.13. Оешма үз эшчәнлегендә «Россия Федерациясенең Мәгариф түрында» Федераль закон, «Коммерцияле булмаган оешмалар түрында» Федераль закон, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары, Югары Ослан муниципаль районы муниципаль берәмлекенең норматив актлары, әлеге Устав һәм гамәлдәге локаль норматив актлар белән әш итә.

1.14. Учреждение эшләрне башкару, Россия Федерациясе гражданнарына бушлай гомуми белем алу хокукин гамәлгә ашыру очен муниципаль хезмәтләр күрсәту очен булдырылган. Әлеге Уставта каралган төп эшчәнлек төрләре нигезендә учреждение очен муниципаль йөкләмәне гамәлгә куючы төзи һәм раслый.

1.15. Учреждение эшчәнлеге демократия, гуманизм, һәркем файдалана алырлык принципларга, гомумкешелек кыйммәтләренең, кешенең тормышы һәм сәламәтлеге, гражданлык, шәхеснең ирекле үсеше, автономлык һәм дөньяви характердагы белем бирү принципларына нигезләнә.

1.16. Учреждение шәхес, жәмгыять, дәүләт мәнфәгатьләрендә белем һәм тәрбия бирүне гамәлгә ашыра, сәламәтлек саклауны һәм шәхеснең төрле яклы үсеше очен уңай шартлар тудыруны, шул исәптән белем алучы баланың үз белеменә һәм өстәмә белем алуга ихтыяжларын канәгатьләндерү мөмкинлекләрен тәэмин итә.

1.17. Учреждение үзенең структурасын формалаштыруда, мәгариф, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруда, мәгариф түрындагы законнар һәм әлеге Устав нигезендә локаль норматив актлар эшләүдә һәм кабул итүдә мөстәкыйль автономиягә ия.

1.18. Учреждениедә сәяси партияләрнең, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнең һәм оешмаларның (берләшмәләрнең) оештыру структуралары булдыру һәм эшчәнлеге рөхсәт ителми.

1.19. Укучылар инициативасы белән учреждениедә балалар ижтимагый берләшмәләре төзелә ала.

1.20. Учреждение үз исеменнән шартнамәләр төзергә, милек һәм шәхси мәлкәткә қарамаган хокукларны һәм бурычларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта гариза бирүче һәм җавап бирүче булырга хокуклы. Аның исеме рус һәм татар телләрендә язылган, штамп һәм бланк мәһере бар.

1.21. Учреждение Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән тәртиптә үзенә кергән акчалар белән операцияләр башкара.

1.22. Мәгариф түрындагы законнар белән җайга салынмаган өлешендә гомуми белем бирүнең төп һәм өстәмә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеге учреждение тарафыннан мөстәкыйль гамәлгә ашырыла һәм тиешле локаль норматив актлар белән регламентлана.

1.23. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә укучылар, ата-аналар (законлы вәкилләре), педагогик хезмәткәрләр, шулай ук ярдәмче функцияләрне гамәлгә ашыручи башка хезмәткәрләр катнаша. Учреждениедә белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокуклары һәм бурычлары гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә. Мәгариф өлкәсендә катнашучыларның үзара мөнәсәбәтләре гомумкешелек кыйммәтләренең өстенлеге, хезмәттәшлек, шәхеснең хөрмәте нигезендә төзелә һәм мәгариф түрындагы законнар, учреждение тарафыннан мөстәкыйль җайга салынмаган өлешендә билгеләнә һәм локаль норматив актлар белән регламентлана.

1.24. Оешма үз компетенциясе чикләрендә Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм устав белән билгеләнгән тәртиптә эшчәнлекнең устав һәм башка юнәлешләрен җайга сала торган нормаларны үз эченә алган локаль норматив актлар (боерыклар, күрсәтмәләр, нигезләмәләр, кагыйдәләр, инструкцияләр һәм билгеләнгән тәртиптә раслана торган башка нигезләмәләр) кабул итә. Учреждениенең локаль норматив актлары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килә алмый.

Учреждениедә әлеге устав белән барлық хезмәткәрләрне һәм ата-аналарны (законлы вәкилләрне), белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе һәм мәгълүмати стендта һәм оешманың рәсми сайтында урнаштырылган башка локаль норматив актлар белән таныштыру өчен шартлар тудырылган.

1.25. Уку учреждениедә көндезге формада алып барыла. Шәхеснәң ихтияжларын, мәмкинлекләрен исәпкә алып, көндезге яки читтән торып укуны оештыру һәм педагогик хезмәткәрнең мәжбүри дәресләре күләменә бәйле рәвештә, белем бирү программаларын тормышка ашыруның чeltәр формасы, электрон белем бирү һәм дистанцион белем бирү технологияләрен кулланып белем бирү программаларын гамәлгә ашыру мөмкин.

Белем алу һәм укытуның төрле формалары ярашуы рәхсәт ителә.

1.26. Алга таба арадаш һәм дәүләт йомгаклау аттестациясен узу гамәлдәге законнар һәм учреждениенә локаль актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.27. Учреждениедә режим буенча алты көнлек эш атнасы билгеләнгән.

1.28. Учреждениедә укучыларга медицина хезмәте күрсәту учреждение һәм район сәламәтлек саклау учреждениесе арасында төзелгән килешү нигезендә сәламәтлек саклау учреждениесенә медицина персоналды белән тәэмин ителә.

1.29. Туклануны оештыру учреждениегә норматив хокукуй документлар нигезендә йөкләнә һәм тиешле локаль норматив акт белән регламентлана.

2. Эшчәнлек предметы, максатлары һәм төрләре.

2.1. Учреждение эшчәнлеге предметы булып кеше, гайлә, җәмгыяты һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, тәп гомуми һәм урта гомуми белем алуга Россия Федерациясе гражданнарының конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру; шәхеснәң төрле яклы үсеше өчен уңайлы шартлар булдыруны һәм сәламәтлеген нығытуны тәэмин итү, шул исәптән укучыларның үз белемнәрен һәм өстәмә белем алуга ихтияжларын канәгатьләндерү мөмкинлеген тәэмин итү; ялны тәэмин итү, мәдәни, спорт һәм башка эшчәнлек өчен шартлар тудыру тора.

2.2. Учреждение эшчәнлегенә максатлары булып әлеге Уставның 2.3, 2.4 пунктлары нигезендә төрле төрдәге, дәрәжә һәм юнәлешләр буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру тора.

2.3. Учреждение гомуми белем бирү дәрәжәләре нигезендә белем бирү процессын гамәлгә ашыра: мәктәпкәчә белем бирү, башлангыч гомуми белем; тәп гомуми белем; урта гомуми белем.

2.4. Учреждение эшчәнлегенә тәп төрләре тәп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру:

- мәктәпкәчә белем бирү программы;
- башлангыч гомуми белем бирү программы;
- тәп гомуми белем бирү программы;
- урта гомуми белем бирү программы.

Учреждение эшчәнлегенә тәп төрләренә шулай ук өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру да керә (лицензия булганды).

2.5. Учреждение тәп булмаган белем бирү, үсеш алучы, сәламәтләндерү һәм оештыру хезмәтләрен физик һәм юридик затлар акчалары хисабына да гамәлгә ашырырга хокуклы.

3. Оешма эшчәнлеген оештыру.

3.1. Учреждениедә белем бирү эшчәнлеге эчтәлеге учреждение тарафыннан мәстәкыйль рәвештә эшләнә, раслана һәм гамәлгә ашырыла торган башлангыч гомуми, тәп гомуми, урта гомуми белем бирү программалары белән билгеләнә.

3.2. Учреждениенә тәп белем бирү программалары гомуми белем бирүнен дәүләт стандартының федераль компоненты, гомуми белем бирүнен федераль

дәүләт белем бири стандартлары нигезендә һәм гомуми белем бирүнен тиешле үрнәк төп мәгариф программаларын исәпкә алып эшләнә.

Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бири программалары буенча белем бири эшчәнлеген оештыру укучыларның белем бири ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып эчтәлекне дифференциацияләүгә нигезләнергә мөмкин.

3.3. Учреждениедә белем бири эшчәнлеге календарь уку графигы, уку планы, уку дәресләре расписаниесе нигезендә гамәлгә ашырыла һәм тиешле локаль норматив актлар белән регламентлана.

3.4. Россия Федерациясе законнары белән бирелә торган белем бири эшчәнлегенә һәм ташламаларга хокук аңа лицензия бирелгән көннән алыш учреждениедә барлыкка килә.

3.5. Учреждение гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә Дәүләт аккредитациясе үтә.

3.6. Учреждениедә белем бири эшчәнлеге рус телендә алыш барыла.

3.7. Учреждение инвалидлар өчен җайлаштырылган төп гомуми белем бири программалары буенча сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучыларга белем алу өчен маҳсус шартлар тудырып гомуми белем бирүне гамәлгә ашыра ала.

3.8. Мөмкинлекләре чикләнгән укучылар өчен белем бири башка укучылар белән берлектә, шулай ук аерым сыйныфларда яки төркемнәрдә, өйдә индивидуаль рәвештә оештырыла ала, шулай ук дистанцион укыту да булырга мөмкин.

3.9. Кирәк булганда мөмкинлекләре чикләнгән балаларга белем бирүне һәм тәрбия бирүне оештыру шартлары ПМПК тәкъдимнәрен исәпкә алыш, оешма тарафыннан эшләнә һәм раслана торган җайлаштырылган белем бири программасы, шулай ук гамәлдәге законнар һәм норматив хокукий актлар нигезендә индивидуаль реабилитация программасы нигезендә билгеләнә.

3.10 Учреждение белем бири программасын гамәлгә ашыруның чөлтәр формасын, шулай ук белем бири эшчәнлеген гамәлгә ашыручи берничә оешмадан файдаланып, аларны үзләштерү мөмкинлекләре чикләнгән тәэмин итүче ёстәмә гомуми белем бири программаларын гамәлгә ашыру, шулай ук кирәк булганда башка оешмалар ресурсларын кулланба ала. Белем бири программаларын гамәлгә ашыруның чөлтәр формасын куллану, шулай ук ёстәмә гомуми белем бири программаларын гамәлгә ашыру әлеге оешмалар арасында килешү нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.11. Учреждениедә тиешле лицензия булганда мәктәпкәчә белем бирүнен төп гомуми белем программасы гамәлгә ашырыла ала.

3.12. Учреждение лицензия булганда ёстәмә гомуми белем бири программалары буенча белем бири эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы.

3.13. Учреждение эшчәнлекне норматив хокукий актлар, әлеге Устав һәм аның нигезендә кабул ителә торган башка локаль норматив актлар белән регламентлана.

4. Учреждениенең компетенциясе, хокуклары, бурычлары һәм жаваплылығы.

4.1. Учреждение белем бири, фәнни, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруда, гамәлдәге законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары һәм әлеге Устав нигезендә локаль норматив актлар эшләүдә һәм кабул итүдә мөстәкыйльлеккә ия.

4.2. Учреждение мәгариф эчтәлеген ачыклауда, гамәлгә ашырыла торган белем бири программалары буенча укыту-методик тәэмин ителешне, белем бири технологияләрен сайлап алуда ирекле.

4.3. Оешма компетенциясенә керә:

1) укучыларга эчке тәртип кагыйдәләре, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, башка локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү;

2) белем бири эшчәнлеген матди-техник тәэмин итү, дәүләт һәм жирле нормалар һәм таләпләр нигезендә биналарны жиһазлау, шул исәптән федераль

дәүләт белем бирың стандартлары, федераль дәүләт таләпләре, белем бирың стандартлары нигезендә;

3) гамәлгә куючыга һәм жәмәгатьчелеккә финанс һәм матди чарагарны қабул итү һәм тоту түрүнде еллық хисап, шулай ук үз-үзене тикшерү нәтижәләре түрүнде хисап бири;

4) Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән башкача билгеләнмәгән очракта штат расписаниесен билгеләү;

5) законнарда башкасы билгеләнмәгән очракта, вазыйфаи бурычларны бүлү, хәзмәткәрләргә өстәмә һәнәри белем бирың шартларын булдыру һәм оештыру, алар белән эш шартнамәләрен төзү һәм өзу;

6) учреждениенең белем бирың программаларын эшләү һәм раслау;

7) закон белән башкача билгеләнмәгән очракта, учреждениене үстерү программасын гамәлгә куючы белән килешү буенча эшләү һәм раслау;

8) учреждениенең локаль актлары нигезендә учреждениедә укуышларны қабул итү;

9) дәүләт аккредитациясе булган башлангыч гомуми, тәп гомуми, урта гомуми белем бирың программаларын тормышка ашырганда файдаланырга тәкъдим ителгән дәреслекләрнен, шулай ук әлеге белем бирың программаларын гамәлгә ашырганда файдаланырга рөхсәт ителгән уку өсбапларының расланган федераль исемлеге нигезендә дәреслекләр исемлеген билгеләү;

10) укуышларның өлгерешен һәм арадаш аттестацияләүне тормышка ашыру, аларның формаларын, вакытын һәм үткәрү тәртибен билгеләү;

10.1) законда башкасы билгеләнмәгән булса, укуышларны укыту, физкультура, спорт, ижтимагый, фәнни, фәнни-техник, иҗади, эксперименталь һәм инновацион эшчәнлектә ирешкән укуышлары өчен бүләкләү;

11) белем бирың программаларын үзләштерү нәтижәләрен индивидуаль исәпкә алу, шулай ук архивларда бу нәтижәләр түрүнде кәгазь һәм (яисә) электрон мәгълүмат саклау;

12) укыту һәм тәрбия, белем бирың технологияләрен, электрон укыту методларын куллану һәм камилләштерү;

13) белем бирың сыйфатын бәяләүнен әчке системасы эшләвен тәэмин итү;

14) мәктәп яны интернатында укуышларны карап тоту өчен кирәkle шартлар тәэмин итү;

15) учреждение хәзмәткәрләренең һәм укуышларның сәламәтлеген саклау һәм нығыту, туклануын оештыру өчен кирәkle шартлар тудыру;

16) белем алушыларга физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру;

17) белем алу һәм (яки) квалификация түрүнде документлар, медальләр бланкларын сатып алу яки әзерләү;

18) учреждениедә гамәлгә ашырыла һәм Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган балигъ булмаган балаларның ата - аналары (законлы вәкилләре) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә булышлык күрсәтү;

19) фәнни-методик эшне оештыру, шул исәптән фәнни һәм методик конференцияләр, семинарлар оештыру һәм үткәрү;

20) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә учреждениенең рәсми сайтын булдыруны һәм алыш баруны тәэмин итү;

21) белем бирың эшчәнлеген оештыруның һәм гамәлгә ашыруның тәп мәсьәләләре буенча локаль норматив актлар қабул итү, шул исәптән укуышларны қабул итү кагыйдәләрен, укуышларның дәресләр режимын, укуышларның өлгерешен һәм арадаш аттестацияләүне агымдагы тикшереп тору тәртибен регламентлый торган актлар қабул итү,

укуышларны күчерү, яңадан торғызу тәртибе һәм нигезләре, балалар учреждениесе һәм укуышлар һәм (яки) ата-аналар (законлы вәкилләре) арасында мәнәсәбәтләрне рәсмиләштерү, тұтатып тору һәм тұтату тәртибе;

22) Россия Федерациясе законнары нигезендә башка мәсьәләләр.

Учреждение гражданнарың сәламәтлеген саклау өлкәсендәге эшчәнлек алып барырга һәм башка максатларга каршы килми торган эшчәнлек алып барырга, шул исәптән каникул вакытында укучыларның ялын һәм сәламәтләндерүен оештырырга хокуклы.

4.5. Учреждение мәгариф турындагы законнарга туры китереп, үз эшчәнлеген гамәлгә ашырырга тиеш, шул исәптән:

1) Белем бирү программаларын тұлы құләмдә тормышка ашыруны, укучыларны әзерләу сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерүне, кулланыла торған формаларга, чараптарга, яшь, психофизик үзенчәлекләргә, һәвәслекләргә, сәләтләргә, мәнфәгатьләргә һәм укучыларның ихтыяжларына туры килүен тәэммин итәргә;

2) укучыларның, мәгариф оешмасы хезмәткәрләренең тормышын һәм сәламәтлеген тәэммин итүче билгеләнгән нормалар нигезендә укучыларны уқыту, тәрбияләу, аларны қарап тоту һәм қарау өчен куркынычсыз шартлар тудырырга;

3) укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренең), учреждение хезмәткәрләренең хокукларын һәм ирекләрен сакларга.

4.6. Учреждение Россия Федерациясе законнары нигезендә үз компетенциясенә көртегендә функцияләрне тиешенчә үтәмәгән яки үтәмәгән, уку планы нигезендә белем бирү программаларын тұлы құләмдә гамәлгә ашырганы, үз чыгарылыш укучыларының белем сыйфаты, шулай ук укучыларның, учреждение хезмәткәрләренең ғомере һәм сәламәтлеге өчен жараплы. Белем алуға хокукны бозған яки законсыз рәвештә чикләгән, белем бирү эшчәнлеген оештыруга һәм гамәлгә ашыруға таләпләрне бозған һәм балиғ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан қаралған хокукларны бозған өчен гамәлдәге закон таләпләре нигезендә жараплы булалар.

5. Учреждение белән идарә итү.

5.1. Учреждение белән идарә итү «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең башка закон актлары, әлеге Устав һәм оешманың локаль норматив актлары нигезендә бердәм һәм үзидарә принципларында гамәлгә ашырыла.

5.2. Оешманың идарә органнары структурасы, формалаштыру тәртибе, вәкаләтләр срокы һәм компетенциясе, алар тарафыннан қараплар кабул итү тәртибе һәм учреждение исеменнән чыгышлар Россия Федерациясе законнары, әлеге Устав һәм идарә органнары эшчәнлеген регламентлаучы локаль норматив актлар белән билгеләнә.

5.3. Учреждениенең бер үк башкарма органы булып, аның компетенциясенә әлеге житәкчелек эшчәнлеге, шул исәптән учреждение эшчәнлеге белән идарә итү көрә торған директор тора:

белем бирү һәм башка эшчәнлек норматив хокукый актлары таләпләре нигезендә гамәлгә ашыруны оештыру;

белем бирү процессында катнашучыларның хокукларын оештыру;

локаль норматив актларны, индивидуаль боеру актларын әзерләүне һәм кабул итүне оештыр;

административ-идарә аппараты эшен оештыру һәм контролъдә тоту;

штат расписаниесен билгеләу; хезмәткәрләрне эшкә кабул итү, алар белән хезмәт килемшүләре төзү һәм өзү, вазыйфаи бурычларны бүлү, хезмәткәрләргә ёстәмә һәнәри белем бирү шартларын булдыру һәм оештыру;

законнарга, Уставка һәм башка локаль норматив актларга каршы килә торған учреждение идарәсенең коллегиаль органнары қарапларын үтәүне туктатып тору яисә аларны хәл итүгә вето салу хокукы;

учреждение белән идарә итү, коллегиаль органнарының әлеге Устав һәм локаль норматив актлар белән билгеләнгән аерым компетенциясен тәшкил итмәгән башка мәсьәләләрне хәл итү.

5.3.1. Учреждение директоры гамәлгә куючы тарафыннан вазыйфага билгелөнә һәм вазыйфадан азат ителә. Директор вәкаләтләренең сргы хезмәт килешүе белән билгелөнә.

5.3.2. Учреждение директоры әлеге Устав нигезендә Башкарма комитет эшчәнлегенә, милекне максатчан файдалану мәсьәләләре буенча - Мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасына, Югары Ослан муниципаль районның финанс - бюджет палатасына хисап tota,

мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча-мәгариф бүлегенә.

5.3.3. Учреждение директоры ышаныч кәгазеннән башка учреждение исеменнән эшли, шул исәптән аның мәнфәгатьләрен кайгырта һәм аның исеменнән алыш-бирешләр ясый.

5.3.4. Учреждение директоры гамәлгә куючы раслаган вазыйфаи инструкция нигезендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

5.3.5. Директорга башка вазифаларны (педагогик эшчәнлектән тыш) учрежденидә яки аннан читтә бергә алып бару рөхсәт ителми. Директор берничә вазыйфаны бергә башкара алмый.

5.3.6. Директор гамәлдәге законнар һәм хезмәт килешүе нигезендә үзенә йәкләнгән бурычларны (шәхси, матди) үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен җаваплы.

5.3.7. Учреждение алдында торган төп һәм оператив бурычларны хәл иту максатыннан директор боерыклар чыгара.

5.4. Учреждениенең коллегиаль идарәсе органнары булып тора:

- Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы;
- Педагогик совет.

5.5. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы.

5.5.1. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы дайми эшләүче коллегиаль идарә органы булып тора.

5.5.2. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы составына учреждениедә хезмәт килешүләре нигезендә эшләүче барлық хезмәткәрләр керә. Гомуми жыелыш вакыты чикләнмәгән рәвештә эшләп килә.

5.5.3. Жыелыш, ким дигендә, календарь елына ике тапкыр жыела. Гомуми жыелыш директор инициативасы буенча, яки директор һәм педагогик совет, башка идарә органнары инициативасы белән жыелыш әгъзаларының кименде дүрттән бере инициативасы буенча жыелырга мөмкин. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы, әгәр анда кименде 2/3 аның әгъзалары катнашса, тулы хокуклы булып тора. Жыелышта карап жыелышта катнашучы әгъзаларының қупчелек тавышы белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

5.5.4. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы компетенциясе:

* колектив килешү һәм аңа үзгәрешләр, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре кабул итә;

* оешма хезмәткәрләре белән хезмәт мәнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив локаль актлар кабул итә;

* хезмәткәрләрне социаль яклау мәсьәләләрен карый;

* учреждение хезмәткәрләренең коллектив таләпләрен күя һәм коллектив хезмәт бәхәсен хәл итүдә катнашу өчен вәкаләтле вәкилләрне сайлый;

* социаль яклау мәсьәләләрен карый һәм учреждение хезмәткәрләрене социаль ярдәм турында каарлар кабул итә;

* хезмәт өчен түләү һәм хезмәткәрләрне қызықсындыру турында нигезләмәгә кергән хезмәткәрләрнең эшчәнлек критерийларын һәм күрсәткечләрен билгели;

* учреждениенең хезмәт өчен түләү турындагы положение қысаларында техник персоналга түләүнен стимуллаштыру өлешен булу турында каарлар кабул итә;

* хезмәткәрләрне учреждение органнарына һәм комиссияләрене сайлый;

* учреждениедә хезмәт дисциплинасы турсыны турында фикер алыша, аны нығыту буенча кинәшләр бирә;

* директор инициативасы буенча фикер алышуга чыгарыла торган башка мәсъеләләрне карый.

5.5.5. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы утырышы һәм аның каарлары протоколлар белән рәсмиләштерелә. Беркетмәләр учреждениедә дайими саклана.

5.5.6. Хезмәткәрләр гомуми жыелышының вәкаләтләре, структурасы, формалаштыру тәртибе, эшчәнлек оештыру тәртибе һәм каарлар кабул итү тәртибе локаль акт – учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

5.6. Учреждениенең педагогик советы.

5.6.1. Учреждениенең педагогик советы (алга таба – Совет) мәгариф процессына гомуми житәкчелек итүче коллегиаль идарәненең дайими эшләүче органы булып тора.

5.6.2. Педагогик совет составына учреждениедә хезмәт килешүе нигезендә эшләүче барлық педагогик хезмәткәрләр керә. Педагогик Совет вакыты чикләнмичә эшли.

5.6.3. Педагогик Совет елына 4 тапкырдан да ким булмаска тиеш. Педагогик Совет директор, гомуми жыелыш, идарәненең башка органнары инициативасы буенча жыела ала. Педагогик совет утырышы, әгәр анда кимендә 2/3 әгъзасы булса, хокуклы була. Педагогик совет каары ачык тавыш бирү белән педагогик совет әгъзаларының күпчелек тавышы белән кабул ителә.

5.6.4. Педагогик Совет Компетенциясе:

* учреждениенең белем бирү программасын эшли һәм кабул итә;

* агымдагы уку елына календарь уку графигын (учредитель белән килешүе буенча), агымдагы уку елына учреждениенең уку планын, эш программаларын һәм учреждениенең мәгариф эшчәнлеген регламентлаучы башка документларны кабул итә;

* учреждениенең уку елына эш планнары турында фикер алыша һәм кабул итә (гомуми жыелыш белән килешүе буенча);

* төрле вариантлы, эчтәлекле белем бирү формаларын һәм методларын сайлау буенча фикер алыша һәм житештерә;

* яңа методикаларны һәм технологияләрне, алдынгы педагогик тәжрибәне керту һәм гомумиләштерү мәсъеләләрен карый;

* педагогик хезмәткәрләрне төрле бүләкләргә тәкъдим итә;

* кадрларны яңадан өзөрләү һәм аерым хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү мәсъеләләрен карый һәм аның графигын раслый;

• белем бирү процессын оештыруны регламентлаштыручы локаль актлар кабул итә;

* учреждениенең хезмәт өчен түләү турындагы положение кысаларында педагогларга түләүләрнең стимуллаштыру өлешен булу турында каарлар кабул итә;

* педагогик эшчәнлек барышында барлыкка килгән башка мәсъеләләрне хәл итә.

5.6.5. Педагогик совет утырышлары һәм аның каарлары протоколлар белән рәсмиләштерелә. Беркетмәләр учреждениедә дайими саклана.

5.6.6. Педагогик Совет вәкаләтләре, структурасы, формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм каарлар кабул итү тәртибе учреждениенең педагогик советы турында локаль акт – нигезләмә белән билгеләнә.

5.7. Учреждение белән идарә итү һәм аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул итү мәсъеләләре буенча укучылар, ата-аналар (законлы вәкилләре) һәм педагогик хезмәткәрләренең фикерен исәпкә алу максатларында укучылар, ата-аналар (законлы вәкилләре) инициативасы буенча балигъ булмаган укучылар һәм педагогик хезмәткәрләр советлары, балигъ булмаган укучылар һәм (яки) балигъ булмаган балалар советлары, ата-аналар (законлы вәкилләре) советлары, белем алучы һәм (яки) мәгариф оешмасы хезмәткәрләренең һәнәри берлекләре оештырыла ала.

5.8. Әлеге органнарның вәкаләтләре, структурасы, формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм карарлар кабул итү тәртибе учреждениенең локаль актлары белән билгеләнә.

6. Милек һәм белем бирү эшчәнлеген финанс белән тәэммин иту

6.1. Учреждениенең мәлкәте аларга оператив идарә итү хокуқында беркетелә. Мәлкәтне аеруча кыйммәтле күчемле милек категориясенә кертү турындағы карар күрсәтелгән мәлкәтне Учреждениегә беркетү яки күрсәтелгән мәлкәтне сатып алуға акча бүлеп бирү турында Карап кабул итү белән бер үк вакытта кабул ителә.

6.2. Учреждение гамәлгә куючы һәм милекче ризалығыннан башка күчемсез милек һәм аңа беркетелгән яки аны гамәлгә куючы тарафыннан әлеге мәлкәтне сатып алу өчен бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган аерucha кыйммәтле күчемле мәлкәт белән эш итәргә хокуклы түгел.

6.2.1. Аерucha кыйммәтле күчемле милек дигәндә, учреждение тарафыннан устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру шактый авыр булачак күчмә милек аңлашыла. Мәлкәтне аерucha кыйммәтле күчемле милек категориясенә кертү тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

6.2.2. Аерucha кыйммәтле күчемле мәлкәт исемлеге гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

6.2.3. Учреждение аңа беркетелгән мәлкәтне һәм гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчаларга сатып алынган мәлкәтне бары тик әлеге Уставта беркетелгән эшчәнлек максатларын һәм төрлөрен гамәлгә ашыру өчен генә куллана.

6.2.4. Учреждение үзенең йөкләмәләре буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә жавап бирә.

6.5. Учреждениене финанс белән тәэмmin иту расланган муниципаль йөкләмә нигезендә субсидияләр рәвешендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль биремне үтәүне финанслар белән тәэмmin иту күчемсез мәлкәтне һәм учреждениегә гамәлгә куючы яки сатып алган учреждение тарафыннан мондый мәлкәтне сатып алуға бүлеп бирелгән акчалар, салым түләү чыгымнарын исәпкә алып гамәлгә ашырыла, аның буенча тиешле мәлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре таныла торган салым салу объекты сыйфатында гамәлгә ашырыла.

6.6. Муниципаль йөкләмә эшчәнлекнең төп төрләре буенча гамәлгә куючы тарафыннан формалаштырыла һәм раслый. Учреждение мәжбүри социаль иминият буенча иминиятләштерүче каршындағы муниципаль йөкләмә һәм йөкләмә нигезендә эшләрне башкару, аның төп эшчәнлек төрлөренә караган хезмәтләр күрсәту белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыра.

6.7. Учреждение муниципаль биремне үтәүдән баш тартырга хокуклы түгел.

6.8. Муниципаль бурычны үтәү өчен учреждениегә кирәклө жир кишәрлекеге аңа даими (сроксыз) файдалану хокуқында бирелә.

6.9. Муниципаль биремне үтәүгә бирелгән субсидия құләменең кимүе аны үтәү вакыты дәвамында муниципаль йөкләмәне тиешле үзгәрткәндә генә гамәлгә ашырыла.

6.10. Учреждение билгеләнгән муниципаль заданиедән тыш, шулай ук билгеләнгән муниципаль йөкләмә қысаларында федераль законнар белән билгеләнгән очракларда эшләрне башкарырга, әлеге Уставта каралган эшчәнлекнең төп төрлөренә караган гражданнарга һәм юридик затларга бер үк хезмәт күрсәткәндә түләү өчен һәм бер үк шартларда бер үк төрле хезмәт күрсәтүгә хезмәт күрсәтергә хокуклы.

6.11. Учреждение түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәту турындағы килешүләр буенча физик һәм (яки) юридик затлар акчалары хисабына эшчәнлек алыш барырга хокуклы. Түләүле белем бирү хезмәтләре физик һәм (яки) юридик затларның түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәту турында килешүләр буенча биремнәр буенча һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру булып тора. Түләүле

белем бирү хезмәтләре күрсәтүдән көргөн керем учреждение тарафыннан устав максатларына туры китереп кулланыла.

6.11.1. Түләүле белем бирү хезмәтләре белем бирү эшчәнлеге урынына күрсәтөлөргә тиеш түгел, аны финанс белән тәэммин итү федераль бюджетның, Россия Федерациясе субъектлары бюджетларының, жирле бюджетларның бюджет ассигнованиеләре хисабына гамәлгә ашырыла.

6.11.2. Учреждениедә өйрәтү, үстерүче, оештыру һәм сәламәтләндерү түләүле белем бирү хезмәтләре булырга мөмкин.

6.12. Түләүле хезмәтләр күрсәту тәртибе учреждениенең локаль акты белән регламентлана.

6.13. Учреждение башка керем китерә торган эшчәнлекне генә башкара ала, чөнки бу аның өчен булдырылган һәм күрсәтелгән максатларга туры килә торган максатларга ирешүгә хезмәт итә.

6.14. Учреждение Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы муниципаль берәмлеге исеменнән муниципаль контрактлар һәм шартнамәләр төзү юлы белән тиешле финанс елына бүләп бирелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр өчен заказчи (торгларга бирим формалаштырырга) булырга хокуклы.

6.15. Учреждение оператив, бухгалтерлык һәм статистика исәбен алыш бара һәм гамәлдәге законнар нигезендә хисап тота.

7. Йомгаклау нигезләмәләре.

7.1. Учреждение мәгариф турындағы законнарда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә үзгәртеп корыла яисә бетерелә.

7.2. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр аларны гамәлгә куючы һәм Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән тәртиптә раслау юлы белән кертелә.

7.3. Уставка үзгәрешләр аларны РФ законнары белән билгеләнгән тәртиптә дәүләт төркөвеннән соң үз көченә керә.

7.4. Учреждениене кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң, учреждениене оператив идарә итү хокуқында беркетелгән мөлкәт, шулай ук федераль законнар нигезендә аның йөкләмәләре буенча түләтөлә алмый торган мөлкәт тиешле милек хужасына ликвидация комиссиясе тарафыннан тапшырыла.

7.5. Өлгө устав теркәлгән вакыттан билгеләнгән тәртиптә законлы көченә керә.

8. Мәнфәгатьләр каршылығын булдырмау һәм җайга салу

8.1. Мәнфәгатьләр каршылығы астында учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы аларның хезмәт бурычларын тиешенчә башкаруына йогынты ясарга мөмкин һәм учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы һәм учреждениенең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылык барлыкка килергә мөмкин булган хәл анлашыла.

8.2. Учреждение хезмәткәренең хезмәт бурычларын тиешенчә башкаруына йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган шәхси кызыксынуы дигәндә, акча, кыйыммәтләр, башка мөлкәт, шул исәптән милек хокуклары, яки үзе өчен яки өченче затлар өчен мөлкәти характердагы хезмәт күрсәту рәвешендә керемнәр алу мөмкинлөгө анлашыла.

8.3. Учреждение директоры гамәлгә куючыга вазыйфаи бурычларны үтәгендә мәнфәгатьләр каршылығына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

8.4. Учреждение хезмәткәре учреждение директорына вазыйфаи бурычларны үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызықсынучанлык барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш. Учреждение директорына хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган мәгълүматлар исемлеге, әлеге мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм хәбәрләрне теркәү тәртибе учреждение директоры тарафыннан билгеләнә.

9. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту тәртибе

Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту гамәлгә куючы каары буенча башкарыла һәм закон белән билгеләнгән тәртиптә теркәлә һәм дәүләт теркәвенә алынганнын соң законлы көченә керә.